

Znak sprawy: DHR.oz.8203.5.2026

ZEZWOLENIE nr R/j-2/2026

Na podstawie art. 53 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009¹ (dalej jako: rozporządzenie nr 1107/2009) oraz art. 7 ust. 1 ustawy o środkach ochrony roślin² (dalej jako: ustawa o środkach ochrony roślin) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 23 marca 2026 r. uzupełnionego w dniu 16 kwietnia 2026 r. Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, ul. Mikołaja Kopernika 34, 00-336 Warszawa, **zezwalam** na wprowadzanie do obrotu, z przeznaczeniem do stosowania w uprawie **buraka cukrowego** w celu **zwalczania mszyc** w okresie **od dnia 12 lipca 2026 r. do 30 września 2026 r.** środka ochrony roślin **Irazu 100 SE** produkcji spółki **FMC IP Technology LLC- Konfederacja Szwajcarska** zawierającego substancję czynną **cyjanotraniliprol** produkcji spółki FMC International Switzerland

1. Szczegółowe warunki i zakres stosowania środka ochrony roślin **Irazu 100 SE:**

Burak cukrowy

Mszyca trzmielinowo-burakowa, mszyca brzoskwiniowo-ziemniaczana

Termin stosowania: Zabieg wykonać po wystąpieniu szkodnika, w czasie składania jaj oraz wylęgu pierwszych larw od fazy 10 liści do fazy gdy korzeń osiąga wielkość wymaganą do zbioru (BBCH 20 - 49).

Maksymalna/zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 500 ml/ha.

Zalecana ilość wody: 150-400 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: drobnokropliste.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Uwaga: Po zastosowaniu tego środka, środki zawierające substancję cyjanotraniliprol można zastosować na tym samym polu najwcześniej za 3 lata.

¹ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009 z późn. zm.)

² ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2026 r. poz. 624)

2. Miejsce i powierzchnia zastosowania środka ochrony roślin **Irazu 100 SE**.
Środek może być stosowany na terenie całego kraju, z przeznaczeniem do stosowania w uprawie buraka cukrowego przeciwko mszycom. Całkowity areał uprawy buraka cukrowego, na którym przewidywane jest stosowanie środka ochrony roślin - do 40 000 ha.
3. Ilość środka ochrony roślin **Irazu 100 SE**, która może zostać wprowadzona do obrotu i zastosowana w zakresie objętym niniejszym zezwoleniem – do 20 000 l.
4. Etykieta środka ochrony roślin **Irazu 100 SE**, w zakresie objętym niniejszym zezwoleniem, stanowi załącznik do zezwolenia.
5. Po dniu 30 września 2026 r. środek ochrony roślin **Irazu 100 SE** nie może być stosowany do zwalczania mszyc w uprawie buraka cukrowego.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 23 marca 2026 r. uzupełnionym w dniu 16 kwietnia 2026 r. Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego (KZPBC) w Warszawie wystąpił do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o wydanie zezwolenia na wprowadzanie do obrotu, na okres do 120 dni, w sezonie 2026 r., środka ochrony roślin Irazu 100 SE z przeznaczeniem do stosowania w uprawie buraka cukrowego w celu zwalczania mszyc.

W uzasadnieniu strona wskazała na narastający problem wzmożonej aktywności mszyc, która od kilku lat na terenie całego kraju stanowi dla plantatorów poważne wyzwanie. Na buraku cukrowym żerują dwa gatunki mszyc: czarna – trzmielinowo - burakowa (*Aphis fabae*) oraz brzoskwiniowa (*Myzus persicae*). Oba gatunki negatywnie wpływają na fizjologię roślin, hamując ich wzrost poprzez wysysanie soków z liści oraz zakażając je wieloma chorobami wirusowymi, szczególnie niebezpiecznymi dla buraka cukrowego żółtaczkami i mozaiką buraka. Przenoszone przez mszyce wirusy powodują choroby systemiczne buraka, czyli zakażają całe rośliny. Symptomami tych chorób są przebarwienia liści i spadek zawartości chlorofilu. Mszyce, które wraz z sokiem roślinnym pobrały wirusa, stają się jego nosicielem przez całe życie i migrując przenoszą go na kolejne rośliny. Zagrożenie ze strony chorób wirusowych wzrosło wraz ze zwiększonym, na skutek ocieplenia klimatu, przyspieszonym rozwojem mszyc, wzrostem liczby pokoleń.

Na skutek zmian klimatu mszyca brzoskwiniowa zmieniła biologię rozwoju i obecnie przechodzi rozwój z przemianą pokoleń, które to zjawisko sprzyja narastaniu odporności tego gatunku na skutek

zwiększenia zmienności genetycznej oraz dziedziczenia epigenetycznego cech odporności, Przy dużym nasileniu szkód powodowanych przez mszyce spadek plonu może sięgać do 50 %.

Aktualnie w Polsce do zwalczania mszyc w uprawie buraka cukrowego dopuszczone są preparaty do stosowania nalistnego zawierające w swoim składzie deltametrynę, flonikamid, tau-fluwalinat oraz acetamipryd, przy czym deltametryna należy do substancji czynnych z grupy pyretroidów, które są mało skuteczne w temperaturach powyżej 20°C - skuteczność gwałtownie spada wraz ze wzrostem temperatury powyżej tej granicy. Biorąc pod uwagę, że aby skutecznie zwalczać mszyce należy wykonać kilka zabiegów środkami ochrony roślin niezbędne jest, zdaniem KZPBC, wprowadzenie do obrotu dodatkowego środka ochrony roślin.

Wg KZPBC bez dodatkowych narzędzi w postaci skutecznych środków ochrony roślin rolnicy będą narażeni na znaczne straty w plonie i pogorszenie jakości technologicznej surowca.

Z informacji przedstawionych przez KZPBC wynika, że w 2025 roku mszyce pojawiały się na plantacjach całego kraju bardzo wcześnie, już pod koniec kwietnia. We wczesnych fazach ich obecność była bardzo niekorzystna dla młodych siewek, a majowe wysokie temperatury wpłynęły na ich dynamiczny rozwój. Występowanie mszyc obserwowane było na plantacjach przez cały sezon wegetacyjny. Pod koniec maja 2025 udział powierzchni, na których obserwowano występowanie mszyc przekraczał 40% i stale wzrastał.

Według opinii KZPBC stosowanie niechemicznych metod ograniczania występowania mszyc, które obejmują zbilansowane nawożenie mineralne, przestrzenną izolację plantacji od krzewów będących żywicielami pierwotnymi czy staranne zwalczanie chwastów, nie jest wystarczająco skuteczne, pomimo tego, iż jest standardem w gospodarstwach gdzie uprawia się buraki cukrowe.

Instytut Ochrony Roślin – PIB w piśmie z dnia 15 maja 2026 r. wskazał, że aktualna sytuacja pogodowa, charakteryzująca się okresowymi wysokimi temperaturami w okresie wczesnowiosennym, sprzyja przeżywalności mszyc oraz ich wcześniejszym nalotom na plantacje. Już pod koniec kwietnia i na początku maja 2026 r. w wielu rejonach kraju obserwowano obecność pierwszych uskrzydłych form mszyc na plantacjach buraka cukrowego, co wskazuje na wysokie prawdopodobieństwo silnej presji tych agrofagów w bieżącym sezonie. Analogiczne zjawiska odnotowywano również w poprzednich latach, kiedy masowe występowanie mszyc prowadziło do znacznego porażenia plantacji przez wirusy i istotnych strat plonu. W ocenie Instytutu Ochrony Roślin – PIB w sezonie 2026 istnieje realne ryzyko wystąpienia silnego zagrożenia plantacji buraka cukrowego ze strony mszyc oraz przenoszonych przez nie wirusów. Jednocześnie dostępne obecnie

metody niechemiczne oraz ograniczony zakres dostępnych substancji czynnych mogą okazać się niewystarczające do skutecznego ograniczenia tego zagrożenia.

Instytut wskazał, że substancja czynna cyjanotraniliprol zawarta w środku Irazu 100 SE należy do grupy diamidów antranilowych (IRAC 28) i charakteryzuje się odmiennym mechanizmem działania od aktualnie dominujących rozwiązań stosowanych przeciwko mszycom w buraku cukrowym. Środek w stosunku do szkodników wykazuje działanie kontaktowe i żołądkowe oraz, co bardzo istotne, w roślinie wykazuje działanie wgłębne – co potencjalnie podwyższa efektywność tej substancji czynnej w porównaniu z aktualnie zarejestrowanymi w buraku cukrowym przeciwko mszycom.

Dodatkowym atutem substancji czynnych z grupy diamidów jest szeroki zakres temperatur, w których wykazują skuteczność. Najlepiej działają w temperaturach 15–25°C, niemniej są równie skuteczne już od 10°C, co odróżnia je od pyretroidów tracących skuteczność już poniżej 15°C. Z kolei w temperaturach powyżej 25°C diamidy zachowują wysoką stabilność dzięki podwyższonej odporności na promieniowanie UV, dlatego stanowią dobre rozwiązanie w warunkach wiosenno-letnich upałów.

Biorąc powyższe pod uwagę, po dokonaniu analizy występowania mszyc w uprawie buraka cukrowego oraz możliwości ochrony tej uprawy z zastosowaniem dostępnych metod, w tym chemicznych, niechemicznych oraz agrotechnicznych, jak również opinię Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego w Poznaniu, stwierdzono wystąpienie sytuacji nadzwyczajnej w ochronie roślin, o której mowa w art. 53 rozporządzenia nr 1107/2009 w związku z zagrożeniem ze strony tego szkodnika i konieczność zastosowania w 2026 r. wnioskowanego środka ochrony roślin.

Wnioskowany środek ochrony roślin środek zawiera w swoim składzie substancję czynną cyjanotraniliprol zatwierdzoną do stosowania w środkach ochrony roślin rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2016/1414 z dnia 24 sierpnia 2016 r.³

Środek ten jest dopuszczony do obrotu na terytorium RP zezwoleniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr R- 62/2025 z dnia 9 kwietnia 2025 r. Dodatkowo decyzją MRiRW nr R-66/2026d z dnia 4 marca 2026 r. zakres stosowania środka został rozszerzony o zastosowanie małoobszarowe, tj. zwalczanie szarka komośnika w uprawie buraka cukrowego.

Środek może być zastosowany jednorazowo w maksymalnej dawce 500 ml/ha, w okresie od dnia 12 lipca 2026 r. do dnia 30 września 2026 r. na powierzchni do 40 000 ha uprawy buraka cukrowego.

³ rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1414 z dnia 24 sierpnia 2016 r.³ w sprawie zatwierdzenia substancji czynnej cyjanotraniliprol, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 dotyczącym wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, oraz zmiany załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 540/2011

W etykiecie środka w sposób bardzo szczegółowy określono warunki zastosowania środka ochrony roślin Irazu 100 SE w uprawie buraka cukrowego.

Po dniu 30 września 2026 r. środek ochrony roślin **Irazu 100 SE** nie może być stosowany do ochrony buraka cukrowego przed mszycami.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o środkach ochrony roślin Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismami z dnia 22 kwietnia 2026 r. znak DHR.oz.8203.5.2026 wystąpił do Ministra Zdrowia oraz Ministra Klimatu i Środowiska o przedstawienie opinii dotyczących wniosku Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego z siedzibą w Warszawie.

W piśmie z dnia 8 maja 2026 r. ZPŚ.612.210.2026.1 Minister Zdrowia stwierdził, że zastosowanie środka ochrony roślin Irazu 100 SE z przeznaczeniem do stosowania w ochronie buraka cukrowego w celu zwalczania mszyc nie spowoduje zagrożenia dla zdrowia konsumenta w odniesieniu do pozostałości substancji czynnej i nie spowoduje przekroczeń najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości substancji czynnej w uprawie buraka.

Środki ostrożności dla osób stosujących środek, pracowników, osób postronnych oraz klasyfikacja zostały już określone na etapie rejestracji środka oraz rozszerzenia w zakresie zastosowań małoobszarowych.

Pismem z dnia 14 maja 2026 r. znak DOP-GMO.055.4.2026.MG Minister Klimatu i Środowiska zaopiniował wniosek pozytywnie, wskazując jednocześnie na konieczność wprowadzenia w treści etykiety środka określonych informacji, co zostało uwzględnione.

Zapisy dotyczące postępowania z niewykorzystanym środkiem oraz opróżnionym opakowania po środku są zgodne z zapisami w tzw. stałej rejestracji środka.

Niniejsze zezwolenie podlega zgłoszeniu do Komisji Europejskiej oraz państw członkowskich Unii Europejskiej zgodnie z art. 53 ust. 1 rozporządzenia nr 1107/2009.

Pismem z dnia 3 lipca 2026 r., w formie korespondencji e-mail, doręczonym Krajowemu Związkowi Plantatorów Buraka Cukrowego w tym samym dniu, strona została powiadomiona o zakończeniu postępowania wyjaśniającego. W treści zawiadomienia organ pouczył stronę, iż na zasadzie art. 10 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego⁴ (dalej: k.p.a.), został wyznaczony siedmiodniowy termin, liczony od dnia otrzymania pisma, na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów. W dniu 3 lipca 2026 r. strona wniosła odpowiedź na zawiadomienie informując, iż akceptuje projekt etykiety.

⁴ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691);

Mając powyższe na uwadze, postanowiono jak w rozstrzygnięciu.

Opłaty

Czynności związane z wydaniem przedmiotowego zezwolenia podlegają opłacie na podstawie art. 15 ust.1 ustawy o środkach ochrony roślin. W związku z powyższym, wydanie stosownej decyzji nie podlega obowiązkowi uiszczenia opłaty skarbowej, zgodnie z art. 3 ustawy o opłacie skarbowej⁵.

Pouczenie

Od decyzji nie służy odwołanie. Strona niezadowolona z decyzji może jednak zwrócić się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, zgodnie z art. 127 § 3 k.p.a.

Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji Stronie. Wpis od skargi ma charakter stały i wynosi 200 zł.

Stronie przysługuje możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych, zgodnie z art. 239 § 1 Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi⁶ albo przyznanie prawa pomocy zgodnie z art. 243 § 1 tej ustawy. Strona może również, stosownie do treści art. 127a k.p.a. zrzec się prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. W przypadku zrzeczenia się wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, z dniem doręczenia Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi oświadczenia o zrzeczeniu, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Prawomocność oznacza brak możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Małgorzata Flaszka
dyrektor
Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin
/podpisano elektronicznie/

Otrzymuje poprzez e-Doręczenia):

⁵ ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1154, z późn. zm.);

⁶ ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143).

Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego
ul. Mikołaja Kopernika 34
00-336 Warszawa

Do wiadomości (e-Doręczenia):

Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa danych osobowych dostępna jest pod adresem: www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych